

Figue Norling, sonen
Lorens och Lo Kauppi
på resa. Med klass.

Klassresan

De skulle knappast mötts på lika villkor i en annan tid än vår. Frågan är vad klass har för betydelse år 2010? Svaren ansas i en personlig resa från porrklubbarnas London till julafton i finkonstens Paris.

AV LOKAUPPI

Figge Norlings morfar. Högst upp i mitten ses Johan Melander, professor i germansk språk. Här med matlagskamrater vid Västgöta nation, Uppsala universitet.

Lo Kauppis morfar. Längst till höger ses Sylvia Kauppi. Familjen är samlad framför Kauppiågården i Kangas, Tornedalen. Ett av barnen är köpt på auktion och ingen talar svenska, alla är finsktalande.

För tjugotvå år sen bodde jag i en av dom där stora betongklossarna i södra London. Det känns konstigt och sitta i taxin på väg till hotellet och plötsligt passera John Ruskin Street. "Kolla där, Figge! Ser du! Där bodde jag. Tredje fönstret på sjätte våningen."

Hotellet jag hittat ligger i mina gamla kvarter mot Peckham till och är nästan det enda hotellet i området. "Church Street Hotel" är en gammal bordell som nu är ett familjärt hotell med mexikansk inredning. Små vingliga trappor upp till en lounge där man kan ta nåt från baren eller låna en dvd.

Figge har en ställning på ryggen som vi fått arva av ett par vänner och där bär han Lorens. Jag känner att jag vill bli av med den och redan samma eftermiddag har vi hittat en perfekt liten hopfällbar vagn för 45 pund. Nu är vi redo att ta över London.

Första dan ska vi till Tim Miller som har ett chamber i Albany House; ett stort hus vid Piccadilly Circus. Endast för bachelors hette det när det byggdes på 1700-talet. Sedan dess har det varit en fristad för rika, kulturella, intellektuella, homosexuella.

En doorman hälsar oss välkomna och Figge säger att vi ska besöka Mr Miller.

"Very welcome."

Väl inne är det en lång korridor som slutar i en stor öppen marmorhall. Jag ropar tillbaka och frågar om det finns någon hiss.

"You could use the elevator to your left miss, but it's a little shaky."

Det är mer som en liten mathiss eller nåt. Figge får ta trappen. Jag och Lorens

kommer till slut upp med den gnissliga hissen och möts av en man med utsträckta armar, stora välanvända beige manchesterbyxor och glasögon på näsan.

"Here you are."

Vi pussas på kinderna och sen får vi verkligen champagne och lax.

Vi slår oss ner i soffan. Det är böcker flera meter upp i taket blandat med oljemålningar av släktingar. Vi hinner avhandla hur Figges föräldrar mår, hur det går för Figges andra barn Thea och Arvid som nu är tio och sexton och är med sin mamma hemma i Stockholm. Tim lysnar intresserat på vad vi gör i våra karriärer och hur vi mår. Sen går vi en liten rundvandring. Tim frågar om Figges regiarbete och Figge brister ut i ett citat:

"Nothing east of Albany matters."

Tim skrattar.

"Have you directed The importance of being Ernest, Figge?"

Jag lyckas förstå att det är ett citat från just den pjäsen. Figge berättar för mig att Oscar Wilde tydligen brukade hänga "at the Albany" med sina vänner och att det därför finns med en del meningar om The Albany House i hans pjäser.

"Ja ja, jag fattar."

Vi passerar en enorm oljemålning föreställande Tims greatgrandma.

"Isn't it quite unusual with such a large painting of a woman with a name? I mean not just a woman as a model but a portrait of a person, like."

"O yes it's the Prerafaelites", säger Tim. Figge fyller i att just det, prerafaeliterna, det var dom som på 1800-talet tog inspiration av konsten före Rafael på 1400-talet.

"Ja, dom var lite anarkistiska och målade blommor så här som bakgrund och gjorde som dom ville", fyller Tim i. Det är då jag börjar >

*Figge ringer sin pappas vän Tim Miller:
screenwriter, awardwinner och före detta
rektor för The Royal Academy of Film.
"Figga' why arn't you here? Please come
and I have some champagne and salmon for
you, and bring the madonna and the child."*

fatta att vårt skämt om att jag är Eliza och Figge är Higgins i "My fair Lady" är mer sant än vi velat tro.

Tim vill ta med oss till sin privata medlemsklubb, han ringer och kollar att det är okej att ta med sig gäster med en liten bebis.

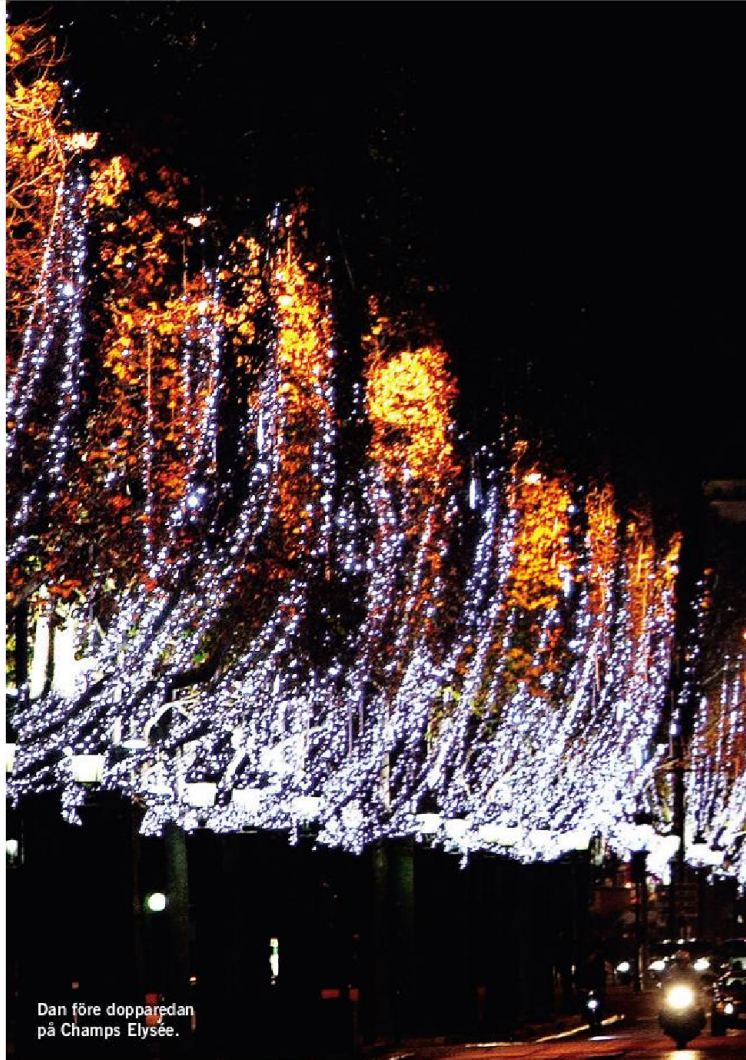
"Absolutely."

Vi smiter in i gränderna i Soho och passerar porrklubben där jag jobbade som sjuttonåring "Shit, här låg klubben, Figge ... I worked here when I was seventeen." Tim lyfter lite på ögonbrynen.

"Oh, you did?" Det var ju ingen striptease utan bara en massa trötta ensamstående, sura mammor i noppiga underkläder och invandrare utan uppehållstillstånd, men jag fördjupar mig inte i det för vi är på väg till Tims conversation club.

Vi går in genom en vanlig dörr på Lexington Street, uppför en smal trappa och kommer in i ett litet "underlit" room. Det är tydligen så det ska vara, ljuset är viktigt och det ska inte vara för ljust, säger en av regissörerna som vi blir presenterade för. Han har gått över till B-film i Hollywood nuförtiden, berättar han. Vi slår oss ner vid John och Mandana, som är kvinnan som driver klubben. Vi beställer mat som skickas upp från restaurangen under, äter, dricker vin och konverserar. Jag berättar om min senaste pjäs om kriminalvården i Sverige. Sen går konversationen över till homosexuella, för jag frågar hur det var när dom var unga i London och började med film. Jag trivs som fisken i vattnet. Och då fattar jag att jag faktiskt gjort min klassresa. Jag kan umgås med kulturell överklass utan att känna mig mindervärdig, tystna eller vara orolig för att inte passa in. När jag och Figge kramar Tim adjö på gatan och har vinkat färdigt så skrattar vi åt att vi måste fortsätta odla skämtet om att jag är Eliza och Figge är Mr Higgins i "My fair Lady", eller "Pygmalion" som den heter när det är teater, lägger Figge till.

SCANPIX

Dan före dopparedan på Champs Elysee.

FIGGE MORLING

Konstnären Kouha.

MARKNAD I PARIS PORTE DE CLIGNANCOURT

"På marknaden vid Porte de Clignancourt var det roligare att se alla förortskids än det som gick att köpa där, men Figge köpte kläder till Arvid och jag prutade. Paris är ju segregerat och Sarkozy vill man inte tänka på, men trots det så är fransmännen och kvinnorna väldigt trevliga, slår det mig, mycket trevligare än vad jag tyckte när jag var i tjugoårsåldern i Paris. Dom ler, småpratar med en, allt är väldigt lugnt, men vi är ju inte heller mitt bland brinnande bilar längst ut på tunnelbanelinjerna."

Intästa dag skiner solen och vi åker med min systerdotter till Brick Lane och går på Shore-ditch Market. Figge köper en gammal filmaffisch med en barbröstad Jack Nicholson utklädd till sjöman. Ett riktigt bögfynd. Jag springer in i varenda affär och drar i kläderna och provar olika coola plagg, sen sätter vi oss och äter en lövtunn pizza

med rucola och stora saltflingor. Brick Lane är dom indiska kvarteren som har blivit dom kanske allra trendigaste i hela London. Det skedde för över 10 år sen men för mig känns det nytt, där kan man titta på Londonborna med mest attityd och image. Portobello Road Market är mysigt precis som det var för tjugo år sen, familjärt men med en del trendiga affärer. Camden däremot har förändrats enormt eller så är det jag som förändrats.

Jag visar Figge in till Electric Ballroom, inomhusmarknaden på Camden High Street, där jag stod i en liten frisørsalong på två kvadratmeter och klippte hår för tjugo år sen. På den tiden stod en dj på en upphöjd scen och spelade skivor och nedanför stod coola människor och sålde sina eget designade klädmärken, vintage, smycken eller musik. Då var det fullt med folk och kön brukade ringla fram till vår salong.

Nu är det mest som att komma till nät slags lager på Rusta, blandat med Drottninggatans gatuförsäljare.

Det mysigaste med Camden var faktiskt när det började mörkna

”På kvällen var ljuset så vackert att det såg ut som om vi skyndade igenom en kuliss när vi sprang upp från tunnelbanan, försenade till vårt bord på ’Roger et Pauline’.”

lite och julstämningen började infinna sig. Vi gick in och värmdes oss framför brasan på puben “Wholey Arms” där vi bestämt träff med min systerson och hans flickvän. Alex berättade att puben brunnit ner men att sångerskan Amy Winehouse drivit en insamling för återuppbyggnad, eftersom det alltid vart hennes kvarterspub. Lorens lyckades äta fish and chips nästan alldeles själv. När vi satt där med varsin Guinness så kändes Camden väldigt mycket London trots allt.

När det blivit dags för oss att packa ihop och göra oss redo för Paris snöar det kraftigt, och plötsligt är England i chocktillstånd. Eurostartåget under kanalen funkar inte. Vi tittar på ytterligare en nyhetssändning.

”Det är inte möjligt!”

Jo, det är precis vad det är! Just i dag när vi ska ta Eurotrain så går det här ultramoderna science fiction-tåget inte för att det snöar. Även om det är ett i-landsproblem så känner jag irritationen. Vi har redan betalt vårt hotellrum i Paris. Vi har resan hem därifrån. Jag ringer vartenda flygbolag men nej, det finns inga flygbiljetter att få tag på till Paris förrän på julafton. Okej, färja kanske, men Sea France tar inte emot fotpassagerare utan bil. Modernt. Not!

Efter en hel förmiddag med samtal bestämmer vi oss för att checka ut och på vinst och förlust ta oss till Dover. Det mysiga med att åka till Paris förtas lite när dom stora idylliska snöflingorna har blivit piskande regn, väskorna ramlar runt. Lorens har tröttnat redan på första bussen mot tunnelbanan och vill bli upplyft från vagnen. Vi går och går, lyfter vagn, brottas med väskor. När vi äntligen är framme på Victoria Station blir vi hänvisade till Charing Cross. Andfädda står vi i rulltrappan, helt svettiga, och måste erkänna för varann att vi har lite influensa också. När vi armbågar oss fram till informationen på

Charing Cross får vi veta att nej, alla tåg är inställda. Åk till Kings Cross.

Nu vill jag skrika åt den där gubben i informationsdisken, men eftersom jag har gjort en klassresa biter jag ihop och till slut är vi på ett tåg mot Dover. En högtalarröst säger nåt om Eurostarresenärer. Vi reser oss, fattar inte riktigt men det borde väl gälla oss. Av en slump hamnar vi med en stor grupp koreaner. Figge tycker vi ska gå till informationen för att kolla men jag har lyckats höra att bussen dom är på väg att gå på ska ta dom hela vägen till Paris Gare du Nord.

”Packa in vagnen, Figge!”

”Men ...”

”Vi låtsas som ingenting.”

Jag ålar mig fram med Lorens tätt intill mig i famnen. Figge brottas med att få in väskorna i bussens bagageutrymme. Mitt i trappan in till bussen står en koreansk reseledare och skriker ut information.

”Excuse me ... sorry ... Excuse me”, viskar jag och till slut har jag klämt mig ner på ett säte. Bussbolaget som slängts in på grund av snöovädret består av två cockneykillar som antagligen har fått väldigt bra betalt, för dom är helt i gasen över att plötsligt vara på väg till Paris mitt i natten.

Plötsligt får den ena killen syn på mig, inklämd med Lorens för att synas så lite som möjligt. Han höjer rösten.

”Excuse me, we’ve got a little puppy with us. Come here.”

Sen ber han några av de koreanska turisterna att ge upp dom bästa sätena. När dom inte förstår upprepar han sakta och med högre volym till koreanerna att

”WE’VE GOT A LITTLE PUPPY IN THE BUS, PLEASE!”

Jag ler ursäktande till koreanerna som nu måste krångla sig upp från sina platser. Figge kommer precis på bussen när cockneykillen rumste- ➤

Nu är det jul igen. Och snart är Klassresan fullbordad.

"MAMA SHELTER" 109, RUE DE BAGNOLET

Hotellet "Mama Shelter" är extremt trendigt. Allt golv består av svart heltäckningsmatta med olika citat och underfundiga texter, inga möbler utan en lampa som man flyttar med sig dit där man vill ha den. Ganska lågt i tak, lite yasuragikänsla blandat med nån slags glamrock. Receptionen är full med stora levande ljus och på alla bord i restaurangen ligger stora tunga fotoböcker. En liten scen med färdigstämmda instrument som vem som helst kan gå upp och jamma loss på. Biljardbord i mitten. Kanske är det ett perfekt hotell för den rika, mogna, kulturella och alternativa turisten.

Hotellet ligger i Saint Blaise-området i 20:e arrondissementet. Det är rätt lugnt. När vi tog vår lilla kvällspromenad hamnade vi oftast på nån mysig liten bar. En kväll hamnade vi på en restaurang som kändes som en privat fest. Figge blev uppbadad av en kvinna som skrek till sin väninna att hon fått tag i en "ung". Lorens fick självlysande plastband runt både armläder och hals, och jag fick skryta med att prata franska i baren. Jag älskar att man inte får röka på barerna så Lorens kunde vara med överallt.

rar om för att ge oss dom bästa platserna. Han klappar Figge på axeln.

"I know how it is, I also got a little puppy at home. How old is tha' little fella?"

"Nine months", svarar jag och Figge i mun på varann. Han ler mot oss och upprepar med hög röst att dom ska flytta till övervåningen på bussen.

Jag skäms, väskor åker över huvuden, fram och tillbaka, till slut sitter vi på perfekta platser runt ett bord.

Sen väntar oss många timmar på bussen, färjan, väntan, bussen igen och till slut vinkar vi hejdå till våra koreanska gulliga vänner som roat Lorens genom hela natten. Klockan är fem på morgonen när vi står på Paris Gare du Nord. Ingen har frågat oss om några biljetter eller vad vi gör där.

På julafton sover vi länge, länge alla tre. Vi korkar upp rosa champagne och sätter på "I am dreaming of a white Christmas", sen arrangerar vi en bild med självutlösaren på kameran och öppnar presenterna som vi köpt dan innan i Maraiskvarteren. Jag får en miniräkare och en kikare. Figge får ett psykologitest bestående av olika bilder med en massa krånglig text på franska. På Champs-Élysées julmarknad kommer jag på att vi inte köpt nån julklapp till Lorens. Även om han är nio månader så borde han få nåt. Jag får syn på svarta dockor med traditionella afrikanska kläder. Det ska bli Lorens första docka. 30 % går till barn i Kambodja. Genast känner jag mindre skuld för att vi ska flyga hem och för att Sverige säljer vapen till krigsdrabbade länder. Jag frågar en gång till:

"C'est sure que 30 % pour les enfants ..."

På kvällen var ljuset så vackert att det såg ut som om vi skyndade igenom en kuliss när vi sprang upp från tunnelbanan, försenade till vårt bord på "Roger et Pauline". Väl där åt jag den godaste entrecoteten jag ätit och Figge åt anka med morotspuré och apelsinsås, sen delade vi på tre ostar och en crème brûlée till efterrätt. En flaska Merlot och två café crème. Vi hann lära känna mannen bredvid oss som väste fram några få ord, han kom från Chicago och hade tappat rösten och var där med sin dotter. Vid bordet på andra sidan om oss satt en blyg fransk tjej med sin japanska tio år yngre pojkvän. Alla skålade, personalen också, och önskade varandra Joyeux Noël.

På juldagen skiner solen när vi går runt på Père la Chaise. Kyrkogården där allt lutar lite snett, gravarna är inklämda och det är verkligen spindelnät på dom. Marior, änglar, djävlar och utmärglade Jesusfigurer. Här ska Piaf, Jim Morrison, Molière, Oscar Wilde, Marcel Proust och många fler historiska personer ligga. Figge hinner vara lite Higgins och lära mej att när Proust i vuxen ålder åt en madeleinekaka mindes han plötsligt hela sin barndom och spottade ur sig sju romaner.

"Yeah right."

Jag vill se Piafs grav. Den känns viktig för mej, men vagnen som vi köpt i London har inte tillräcklig fjädring för kullerstenarna. Nu blir vi i stället tvungna att bära vagnen med en sovande Lorens i för att komma till närmaste sorti. Så det blir ett ganska kort besök på Père la Chaise.

Näst sista dagen promenerade vi i Belleville. Nordafrikanska och kinesiska delen av Paris kanske man kan kalla det för. Vi passerade en liten hemmamålad affisch som sa att det var utställning på Ateliers des Forges. Vi stannade lite halvtrötta.

"Ska vi leta oss fram till den?"

Efter att ha gått och gått ser vi plötsligt en ranglig port som leder in till en bakgård med enorma graffiti-målningar. Lite skrot på marken och en 13-årig kille som med en roller vitmålar en vägg. Vi lyckas på knagglig franska fråga om det är utställning nästan. Han pekar inåt.

Därinne står barn som målar och pysslar. En kvinna med plastförkläde hjälper dom med material och i ett annat hörn sitter en påverkad farbroroch spelar blues på en gitarr. Vi fick låna mikron för att värma lite mat till Lorens och fick veta att Ateliers des Forges varit nedläggningshotat under lång tid men tack vare massiva protester så finns dom fortfarande kvar.

I en tom ateljé hittade vi fantastiska målningar signerade Kouka. Kvinnan med plastförklädet hjälpte oss med hans telefonnummer. Vi hade fastnat för en målning. En stor. Vi tyckte båda att den var så fin. Kouka kom. Vi pratade om hans målningar. Han hade börjat måla afrikanska krigare på gatan när han var 14, nu är han i trettioårsåldern.

"Jag hade ett galleri tidigare men de tog 70 % av intäkterna", säger han. Mina tavlor säljs för 4 000 euro och ibland mer."

Jag vågade knappt fråga vad den vi tyckte om skulle kosta.

"Jag kan sälja den för 2 000 euro."

Jag skämdes, vad hade vi trott? Vi förklarade att vi var fattiga skådespelare som ibland tjänar stötvis lite mer men oftast inte. Han sa att han kunde gå ner till 1 400 euro. Vi tackade men vi hade inte råd. Vi tog Kouka i hand, sen gick vi. Den lille pojken vid ingången hade rollat färdigt och nu börjat med en ny målning. Vi var tysta hela vägen till hotellet, sen började vi diskutera att va fan, det måste väl gå om han kan gå ner till 1 000 euro. Femtusén var. Han var en så bra person också. Och så blev det.

Nu hänger Kouka på vår vägg.

Och kanske är min klassresa fulländad ety jag har köpt konst. *